

Různorodost pracovní síly a hodnocení rizik: Zahrnut by měl být každý Shrnutí zprávy agentury

Úvod

Všichni pracovníci nejsou vystavováni stejným rizikům a některé specifické skupiny pracovníků jsou vystavovány zvýšeným rizikům (nebo pro ně platí zvláštní požadavky). Když mluvíme o pracovnících, kteří jsou vystavováni „zvláštním“ nebo „zvýšeným“ rizikům, máme na mysli pracovníky, na něž se vztahují specifická rizika z důvodu jejich věku, původu, pohlaví, fyzického stavu nebo postavení v podniku. Takoví lidé mohou být vůči některým rizikům citlivější a mohou mít v práci specifické požadavky.

Právní předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (!) vyžadují, aby zaměstnavatelé prováděli hodnocení rizik, a zdůrazňují potřebu „přizpůsobit práci jednotlivci“, povinnost zaměstnavatele „zajistit hodnocení rizik pro bezpečnost a zdraví při práci, včetně těch, která se vztahují na zvlášť ohrožené skupiny zaměstnanců“, a dále i skutečnost, že „ohrožené rizikové skupiny musí být chráněny proti nebezpečím, která je zvlášť ohrožují“.

Různorodost a její řízení na pracovišti je dnes v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci důležitým tématem. Různorodost však byla jen zřídka posuzována z hlediska hodnocení rizik. Praktické nástroje hodnocení rizik, které berou v úvahu specifická rizika, jimž čelí například zdravotně postižené osoby, migrující pracovníci, starší pracovníci, ženy a dočasní pracovníci, jsou stále vzácné. Existuje naděje, že další výzkum a vývoj povedou v budoucnosti ke vzniku dalších poradenských materiálů.

Cíl zprávy

Zpráva, kterou agentura vypracovala, zdůrazňuje potřebu provádět komplexní hodnocení rizik a při hodnocení a řízení rizik brát v úvahu různorodost pracovní síly. Hlavním cílem této zprávy je popsat, proč a jak se hodnocení rizik může a mělo by týkat všech pracovníků, a zvýšit povědomí o významu hodnocení rizik pro všechny pracovníky mezi osobami odpovědnými za ochranu zdraví a bezpečnost při práci a osobami touto problematikou dotčenými, tj. mezi zaměstnavateli, zaměstnanci, zástupci pro oblast bezpečnosti a osobami pracujícími v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

První část zprávy představuje hlavní otázky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v případě šesti kategorií pracovníků, kteří jsou považováni za ohroženější: migrující pracovníci, zdravotně postižení pracovníci, mladí a starší pracovníci, ženy (problematika rovnosti pohlaví) a dočasní pracovníci. Na konci každého pododdílu jsou uvedeny odkazy na další informace a praktické rady či nástroje hodnocení rizik.

(!) Směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci.

Zpráva se dále soustředí na předcházení rizikům, jimž různé skupiny pracovníků čelí. Uvádí popisy praktických opatření na pracovišti nebo na úrovni odvětví a jejich pozadí, včetně cílových skupin, a popisy způsobů identifikace a hodnocení výsledků, vedlejších účinků, faktorů úspěchu a problémů.

Klíčové otázky hodnocení rizik citlivého vůči začlenění všech zúčastněných subjektů

- brát otázky různorodosti vážně a převzít pozitivní závazek,
- předcházet předčasným závěrům o tom, o jaká rizika jde a kdo je ohrožen,
- hodnotit různorodost pracovní síly jako aktivum (a nikoli jako problém),
- brát v úvahu všechny pracovníky, včetně pracovníků úklidu, recepčních, údržbářů, zaměstnanců agentur práce, pracovníků na částečný pracovní úvazek atd.,
- přizpůsobovat práci a preventivní opatření pracovníkům. Přizpůsobování práce pracovníkům je klíčovou zásadou právních předpisů Evropské unie,
- zohledňovat potřeby různorodé pracovní síly ve stadiu návrhu a plánování a nečekat, až bude zaměstnán zdravotně postižený, starší či migrující pracovník, a až poté provádět změny,
- zapojit bezpečnost a ochranu zdraví při práci do jakýchkoli opatření pro rovnost na pracovišti, včetně plánů rovného zacházení a politik zákazu diskriminace,
- zajišťovat příslušné školení a informace o otázkách různorodosti v oblasti rizik pro bezpečnost a zdraví pro osoby provádějící hodnocení rizik, manažery a nadřízené, zástupce zaměstnanců pro BOZP atd.,
- zajišťovat náležité školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci všem pracovníkům; přizpůsobovat školicí materiály potřebám pracovníků a jejich specifickým znakům.

